

JOURNAL OF RESEARCH
IN EDUCATION AND SOCIETY
EĞİTİM VE TOPLUM
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
ISSN: 2458 - 9624 (Online)

Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi/JRES, 4(2), 50-58, 2017

PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ ALAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEĞE İLİŞKİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ

AN INVESTIGATION INTO VOCATIONAL ATTITUDES OF PRE- SERVICE TEACHERS WHO RECEIVED PEDAGOGICAL FORMATION TRAINING

Muammer YILMAZ¹, Ramazan BAYRAKTAR² ve Burçin GÖKKURT ÖZDEMİR³

¹Bartın Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü. Bartın, Türkiye, muammeryilmaz66@gmail.com

²Bartın Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü. Bartın, Türkiye, ramazan08bayraktar@hotmail.com

³Bartın Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü. Bartın, Türkiye, gokkurtburcin@gmail.com

Gönderim Tarihi: 04.04.2017

Düzeltilme Tarihi: 07.07.2017

Kabul Tarihi: 17.08.2017

Öz

Araştırmanın amacı pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesidir. Araştırma, Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde pedagojik formasyon eğitimi alan Beden Eğitimi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı ve Sağlık bilim dallarında öğrenim gören 128 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Araştırma betimsel nitelikli bir çalışmadır. Verilerin toplanmasında 34 maddeden oluşan 5'li likert tipi ölçme aracı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde istatistiksel işlemlerden frekans, yüzde, bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin tutumları ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel olarak manidar bir farklılık olmadığı görülmüştür. Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bilim dalları arasında da istatistiksel olarak manidar bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik genel tutumlarının pozitif yönde olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pedagojik formasyon eğitimi, Öğretmen adayı, Öğretmenlik mesleği, Tutum.

Abstract

The aim of this research study is to examine the vocational attitudes of pre-service teachers who received pedagogical formation training. The study was conducted with 128 pre-service teachers who were receiving pedagogical formation training and studying at departments of Physical Education, Education of Religion and Ethics, Turkish Language and Literature, and Health Sciences at the Faculty of Education, Bartın University. In this study, a 5-point Likert Scale with 34 items was used for data collection. The frequency, percentage, independent groups t-test and one-way ANOVA were applied for the analysis of the data collected. The results of the study indicate that there is not a statistically significant difference between the pre-service teachers' attitudes towards the profession and the gender variable. Furthermore, it was revealed that there is not a statistically significant difference among the departments at which pre-service teachers studied. On the other hand, it was found that the general attitudes of the pre-service teachers who received pedagogical formation training towards the profession are positive ($\bar{x}=4.30$).

Keywords: Pedagogical formation training, Pre-service teachers, Teaching profession, Attitude

Giriş

Gelişimin ve değişimin çok hızlı gerçekleştiği günümüzde, zamanın gerisinde kalmamak için değişimleri yakından takip etmek gerekir. Değişen ve gelişen toplum yapısına paralel olarak eğitim yapısında da değişiklikler olmalıdır. Çünkü ülkelerin kalkınmasında eğitimin büyük payı olduğu söylenebilir.

Türk eğitim sistemi birbirleriyle ilişkili üç ana unsurdan oluşmaktadır. Bunlar öğrenci, öğretmen ve öğretim programdır. Eğitim sisteminin verimliliği bu üç unsurun uyumuna bağlıdır (Akpınar, Yıldız & Ergin, 2006). Bu unsurlardan birinin aksaması eğitim sisteminin verimini düşürebilir. Bu noktada öğretmenin sorumluluğu artmaktadır.

Eğitimin vazgeçilmez unsurlarından biri olan öğretmenin, mesleğini sevmesi öğrencilerin akademik başarısına katkı sağlayacaktır. Öğretmen adaylarının bilgi, beceri, davranış ve tutumları mesleğini sevmesine etki etmektedir (Bozdoğan, Aydın & Yılmaz, 2007).

Tutum; bir kişi, bir obje veya herhangi bir durum hakkında organize olmuş uzun süreli inanç ve duygulardır (Cüceloğlu, 2012). Tutum, bireyi davranışta bulunmaya hazırlayan bir eğilimdir. Örneğin öğrencinin öğrenmeyi istemesi, öğrenciyi öğrenmeye güdüler, bunun neticesinde öğrenci öğrenme sürecinin gerektirdiklerini yapmaya başlar (Başaran, 2000). Tutum, bireyin kendine ya da çevresine karşı bilgi ve duygusuna bağlı olarak sergilediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir (İnceoğlu, 2004). Öğretmenlerin mesleki yeterlikleri, davranışları, değerleri, dünya görüşleri ve sosyal eğitimleri mesleğe olan tutumları öğrencilerin davranışlarını ve bilgilerini etkilediği bildirilmektedir (Gömleksiz, 2004). Küçükahmet'e (2003) göre tutumlar, öğretmenlerin öğrencileri etkileyen en önemli kişilik özelliklerinden birisidir.

Öğrencilerin öğrenmeleri ve akademik başarıları üzerinde öğretmen tutumlarının etkili olduğu ifade edilmektedir (Aysu, 2007; Eraslan & Çakıcı, 2011; Özkan, 2012; Temizkan, 2008). Bireyin mesleğine karşı olumlu tutumlar geliştirmesi çok önemlidir. Hem verimlilik hem de mesleki doyum ve mutluluk açısından kişinin sevdiği mesleği yapması gerekmektedir. Hele ki yeni bir neslin mimarı olacak olan öğretmenler için bu durum daha da önem taşımaktadır. Öğretmenin tutumu sınıfın düzenini, öğrenci davranışlarını, akademik başarıyı kısacası eğitimle ilgili her şeyi etkileyeceği düşünülmektedir. Mesleğine sahip çıkan, mesleğine yönelik olumlu tutumları olan bir öğretmen öncelikle mesleğini sever, kendini ve alan bilgisini daima gelişime açık tutar, genel kültürü iyidir ve güncel meseleleri takip eder. Pedagojik formasyon alarak öğretmenlik mesleğini yapacak öğretmenlerin de bunları göz

önünde bulundurması gerekmektedir. Aldığı pedagojik formasyon eğitimiyle yetinmemeli, kendini daima geliştirecek bir dinamizme sahip olmalıdır. Çünkü çağımız sürekli değişimi ve gelişimi zorunlu kılmaktadır.

Öğrencilerin öğrenmelerine öğretmen tutumları etki etmektedir. Mesleğe yeni başlayacak öğretmenlerin mesleğe karşı tutumları öğrencileri olumlu ya da olumsuz yönden etkileyebilir. Yapılan bu araştırma, öğretmenlik mesleğine henüz başlamamış öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının ne düzeyde olduğunu belirlemesi açısından alana katkı sağlayacaktır. Araştırmada pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları incelenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı Bartın Üniversitesi'nde pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin tutumlarını incelemektir.

Bu genel amaç doğrultusunda pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları ile ilgili olarak şu sorulara cevap aranmıştır:

Pedagojik Formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları;

1. Cinsiyete göre manidar bir farklılık oluşmakta mıdır?
2. Öğrenim gördükleri bölümlere göre manidar bir farklılık var mıdır?
3. Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin genel tutumları hangi düzeydedir?

Yöntem

Bu araştırma betimsel bir tarama modelidir. Karasar'a (2012) göre betimsel araştırma geçmişte ya da halen varolan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2015-2016 eğitim öğretim yılında Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Türk Dili ve Edebiyat, Sağlık, Sosyal Bilgiler ve Beden Eğitimi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise amaçlı seçkisiz örnekleme yöntemiyle son sınıf öğrencilerden seçilen 55'i erkek, 73'ü kız olmak üzere toplam 128 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak Üstüner (2006) tarafından geliştirilen tutum ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek 5’li likert tipi ölçme aracı olup 34 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte yer alan 34 maddenin 14’ü olumlu, 10’u olumsuz maddelerden oluşmaktadır. Veriler elde edilirken olumsuz maddeler ters çevrilmiştir. Ölçeğin cronbach alpha güvenilirlik katsayısı .85 olarak hesaplanmıştır. Ölçek formunda yer alan seçenekler; “Kesinlikle Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum”, “Kesinlikle Katılıyorum” şeklindedir.

Madde sınırlılıkları:

Kesinlikle Katılıyorum	4,20-5.00
Katılıyorum	3,40-4,19
Kararsızım	2,60-3,39
Katılmıyorum	1,80-2,59
Kesinlikle Katılmıyorum	1.00-1,79

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler, SPSS paket programıyla analiz edilmiştir. Değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri yapılmıştır. Bu analizler sonucunda verilerin normal dağılıma sahip olduğu görülmüştür ($p>.05$). Araştırmada istatistiksel yöntem ve tekniklerden bağımsız gruplar t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular tablolar hâlinde gösterilmiştir.

Tablo 1

Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının Mesleğe İlişkin Tutumlarının Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	ss	Sd	t	p
Kadın	55	146.21	16.89	126	-113	.91
Erkek	73	146.57	18.31			

$p<0.05$

Tablo 1 incelendiğinde pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin tutumlarının cinsiyete göre manidar bir farklılık göstermediği görülmektedir.

Tablo 2

Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının Mesleğe İlişkin Tutumlarının Mezun Oldukları Bölümlere Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	P
Gruplar arası	1055.33	4	263.83	.84	.50
Gruplar içi	38511.87	123	313.10		
Toplam	39567.21	127			

p<0.005

Tablo 2 incelendiğinde pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin tutumlarının mezun oldukları bölümlere göre manidar bir farklılık göstermediği görülmektedir.

Tablo 3

Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Tutumlarına İlişkin Aldıkları Puanların Aritmetik Ortalama ve Standart Sapması

	N	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	\bar{X}	ss
Ölçeğin puanı	128	1,00	5,00	4,30	9,060

Tablo 3'te görüldüğü gibi pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarına ilişkin aldıkları puanlar 1,00 ile 5, 00 arasında değişmektedir. Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının aritmetik ortalamasının 4,30 olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının aldıkları genel tutum puanları $\bar{X}= 4,30$ tutum seçeneklerinden “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneği sınırlılıkları içerisinde yer almaktadır. Buna göre pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik genel tutumlarının yüksek olduğu söylenebilir.

Sonuç ve Tartışma

Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları ile cinsiyet değişkeni ve öğrenim gördükleri bilim dalları arasında istatistiksel olarak manidar bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik aldıkları genel tutum puan ortalamasının ($\bar{X}=4.30$) tutum seçeneklerinden “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneğinin sınırları içerisinde yer aldığı saptanmıştır. Bu durumda öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutum puanlarının pozitif yönlü yüksek ve manidar olduğu

söylenbilir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, önceki araştırma sonuçlarıyla karşılaştırıldığında benzerlik ve farklılıklara rastlanmaktadır. Araştırmada sonucunda cinsiyete göre manidar bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu alan yazındaki birçok çalışmayla paralellik göstermektedir (Bozkırlı & Er, 2011; Can, 2010; Çakır, Kan & Sünbül, 2006; Gürbüz Türk & Genç, 2004; Kartal, Kaya, Öztürk & Ekici, 2012). Ancak yapılan araştırmadan elde edilen sonuç önceki bazı araştırma sonuçlarıyla ise farklılık göstermektedir. Örneğin (Çapa & Çil, 2000; Çiçek-Sağlam, 2008; İter & Köksalan, 2011; Oral, 2004; Pehlivan, 2008; Şen, 2006; Şenel, Demir, Sertelin, Kılıçaslan & Köksal, 2004) yaptıkları araştırma sonucunda öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının cinsiyete göre manidar bir farklılık oluşturduğunu, farklılığın kızlar lehine olduğunu tespit etmişlerdir. Bu yönüyle araştırmadan elde edilen sonuçla farklılık göstermektedir.

Ancak cinsiyet değişkenine göre manidar bir farklılık bulunmadığı ifade eden araştırmalar da mevcuttur. Bu durumda cinsiyet değişkeninin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum üzerinde güçlü bir belirleyici olmadığı söylenebilir.

Diğer yandan araştırmadan elde edilen diğer bir sonuç, öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının pozitif yönde yüksek olmasıdır. Bu sonuç Temizkan'ın (2008) elde ettiği sonuçla benzerlik göstermektedir. Temizkan (2008) öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutum düzeylerinin yüksek olduğunu belirlemiştir. Diğer yandan İter ve Köksalan (2011) sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının olumlu olduğunu, ancak tutum puanlarının çok yüksek olmadığını ifade tespit etmişlerdir. Kartal ve Afacan (2012) pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutum puanlarının orta düzeyde olduğu sonucunu belirlemişler. Bu sonuçlar araştırmadan elde edilen sonuçla farklılık göstermektedir. Çünkü araştırmada pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutum puanlarının çok yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının tutum puanlarının yüksek olmasının nedeni öğretmen olarak daha kolay atanıp meslek sahibi olacaklarına olan inançları olabilir. Çünkü formasyon eğitimi alan birçok kişi bir meslek sahibi olmak amacıyla formasyon eğitimi almayı tercih etmektedirler. Bu durum onların öğretmenlik mesleğine olan tutumlarını olumlu yönde etkilemiş olabilir.

Araştırmadan elde edilen sonuçla, önceki araştırma sonuçları incelendiğinde genel olarak öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının pozitif olduğu görülmektedir. İter ve Köksalan'ın (2011) araştırmalarında öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumlarının olumlu

ancak tutum puanlarının yüksek olmadığı saptanmıştır. Çoğu araştırma sonucuna göre öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının pozitif olduğu söylenebilir.

Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuç; pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının mezun oldukları bölümlere göre manidar bir farklılık göstermediğidir. Elde edilen bu sonuç Kartal ve Afacan'ın (2012) elde ettiği sonuçla farklılık göstermektedir. Çünkü Kartal ve Afacan (2012) yaptıkları araştırmada pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanı ortalamalarının bölümlere göre manidar bir farklılık göstermediği sonucunu elde etmişlerdir. Öğretmen adaylarının tutum puanları ortalamalarının, sosyal bilimlerde, fen bilimlerine ve sağlık bilimlerine göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Mesleğe yönelik tutum puanlarının bölümlere göre farklılık göstermesi, ilgili bölümü tercih edenlerin, o bölümü bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde tercih etmelerinden kaynaklanabilir. Bilinçli tercih edenler, mesleğin bilincinde olanlar olabilir. Bilinçsiz tercih edenler ise puanları o bölüme denk geldiği için tercih edenler olabilir. Mesleğini bilinçli tercih edenler bilinçsiz tercih edenlere göre, mesleğinin daha fazla severek, isteyerek yapacaklardır. Bu durum onların mesleğe karşı olumlu tutum geliştirmelerine ve mesleklerinde daha başarılı olmalarına neden olabilir.

Kaynaklar

- Akpınar, E., Yıldız, E. & Ergin, Ö. (2006). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 56-62.
- Aysu, B. (2007). *Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Başaran, İ. E. (2000). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Feryal.
- Bozdoğan, A. E., Aydın, D. & Yıldırım, K. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 83-97.

- Bozkırlı, K. Ç. & Er, O. (2011). Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Kafkas Üniversitesi Örneği). *Turkish Studies*, 6(4), 457-466.
- Can, Ş. (2010). Tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (İLKE)*, 24, 1-28.
- Cüceloğlu, D. (2012). *İnsan ve davranışı*. İstanbul: Remzi.
- Çiçek-Sağlam, A. (2008). Müzik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 59-69.
- Çapa, Y. & Çil, N. (2000). Öğretmen adayların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 69-73.
- Çakır, Ö., Kan, A. & Sünbül, Ö. (2006). Öğretmenlik meslek bilgisi ve tezsiz yüksek lisans programlarının tutum ve özyeterlik açısından değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 36-47.
- Eraslan, L. & Çakıcı, D. (2011). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 427-438.
- Gömlüksiz, M. N. (2004). Geleceğin öğretmenlerinin kitap okumaya ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(7), 64-73.
- Gürbüzürk, O. & Genç, S. Z. (2004). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7), 47-62.
- İlter, İ. & Köksalan, B. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine olan tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 113-128.
- İnceoğlu, M. (2004). *Tutum, algı, iletişim*. Ankara: Elips.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntem*. Ankara: Nobel.
- Kartal, T. & Afacan, Ö. (2012). Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 76-96.
- Kartal, T., Kaya, V. H. Öztürk, N. & Ekici, G. (2012). The exploration of the attitudes of the science teacher candidates towards teaching profession. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 2759-2764.

- Küçükahmet, L. (2003). *Öğretimi planlama ve değerlendirme*. Ankara: Nobel.
- Oral, B. (2004). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15, 88-98.
- Özkan, H. H. (2012). Öğretmenlik formasyon programındaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 13(2), 29-48.
- Pehlivan, K. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının sosyo kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 151-168.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, 109-127.
- Şenel, H. G., Demir, İ., Sertelin, Ç., Kılıçaslan, A. & Köksal, A. (2004). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve kişilik özellikleri arasındaki ilişki. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15, 99-109.
- Şen, B. (2006). *Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik tutumları ile öğrenme ve ders çalışma stratejileri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Temizkan, M. (2008). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3), 461-486.